

Quickscan Wet natuurbescherming Vikinglocatie te Delfzijl

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

0683772548

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Vikinglocatie te Delfzijl

Leeuwarden, juni 2023

In opdracht van:

RHO Adviseurs

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk en rapportage:

Dhr. R. Fokker

Autorisatie:

Dhr. E.P. de Boer

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied.

© **Bureau FaunaX B.V.**. *Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:*
Bureau FaunaX B.V. (2023). Quickscan Wet natuurbescherming/ Vikinglocatie te Delfzijl. Rapport 23088(1). Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Gegevens die afkomstig zijn uit de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) mogen niet zonder toestemming van Blij12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	4
2.1	Flora.....	4
2.2	Vogels	5
	Jaarrond beschermde vogelnesten	5
	Overige (broed)vogelsoorten	7
2.3	Zoogdieren	8
	Vleermuizen	8
	Overige zoogdieren.....	9
2.4	Reptielen.....	10
2.5	Amfibieën	10
2.6	Vissen	10
2.7	Ongewervelden	10
2.8	Gebiedsbescherming.....	11
	Stikstofgevoeligheid.....	11
2.9	Houtopstanden	12
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	13
3.1	Overzicht beschermde soorten	13
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	13
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	14
4	LITERATUUR EN BRONNEN.....	15
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 2 -
	Wnb Houtopstanden	- 2 -
	Natuur Netwerk Nederland/ Ecologische HoofdStructuur	- 3 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens maximaal 25 huurwoningen te realiseren op de Vikinglocatie te Delfzijl, waarbij mogelijk bomen worden gekapt. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Delfzijl.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van RHO Adviseurs heeft Bureau FaunaX B.V. het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op dinsdag 13 juni 2023 en vond plaats onder warme weersomstandigheden (22°C, windkracht 3, helder). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bestaat uit het perceel tussen de straten Sont, Skagerrak, Eemsweg en Fehmarn Belt binnen de bebouwde kom van Delfzijl. Het plangebied bestaat grotendeels uit een graslandperceel, omringd door diverse bomensoorten, waaronder abelen, zomereiken, kastanjes en essen. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van Delfzijl.

Het planvoornemen bestaat uit het realiseren van maximaal 25 huurwoningen binnen het plangebied, waarvoor mogelijk ook bomen worden gerooid.

Figuur 1.2. Een impressie van het plangebied.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

De vegetatiestructuur binnen het plangebied wordt voornamelijk gedomineerd door grassen, met daardoorheen soorten als rode klaver, voederwikke, vierzadige wikke en veldlathyrus. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk.

Figuur 2.1. Een impressie van de vegetatie binnen het plangebied, met rode klaver (boven) en vierzadige wikke (onder).

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

In Groningen wordt in tegenstelling tot andere provincies niet gewerkt met een lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten. In plaats hiervan worden lijsten van andere provincies erkent als leidraad en worden de Europese richtlijnen van de Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn als basis gehanteerd. In essentie betekent dit dat alle essentiële nestlocaties een hogere mate van bescherming genieten, ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om vogelsoorten die jaarlijks terugkeren naar een essentiële locatie, waarvoor er in de omgeving geen alternatieven zijn.

Boomnesten

Essentiële vogelnesten bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten. In een abeel in de zuidwestelijke hoek van het plangebied werd een enkel boomnest aangetroffen (figuur 2.2). Tijdens het veldbezoek werd een alarmerende zwarte kraai in dezelfde boom waargenomen. Hoewel deze kraai niet plaatsnam op het nest, is het waarschijnlijk dat dit een kraaiennest betreft. Gezien de afwezigheid van sporen van een roofvogel of uil (braakballen, veren of uitwerpselen) kan de aanwezigheid van een nest van een dergelijke soort op voorhand worden uitgesloten. Binnen het planvoornemen worden mogelijk bomen gerooid. Het kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten dat het planvoornemen gepaard gaat met negatieve effecten op dit nest. Echter, gezien de aanwezigheid van diverse alternatieve nestlocaties voor zwarte kraai in de omgeving van het plangebied, waaronder diverse parkjes en bomenrijen kan worden uitgesloten dat dit een essentiële nestlocatie betreft. Het nest geniet derhalve geen jaarronde bescherming, maar is slechts beschermd wanneer er sprake is van een actief broedgeval. De broedperiode van zwarte kraai loopt van begin februari tot eind juni.

Figuur 2.2. In een abeel in het zuidwesten van het plangebied werd een enkel boomnest aangetroffen.

In een andere abeel in het zuidwesten van het plangebied werd een grote boomholte aangetroffen (figuur 2.3). Rond dit nest werden enkele malen alarmerende kauwtjes waargenomen. Hoewel het tevens mogelijk is dat deze kauwtjes een nestplaats hebben in omliggende woningen, kan niet op voorhand worden uitgesloten dat deze holte als nestlocatie dient voor de waargenomen kauwtjes. Net zoals het geval is voor de hierboven benoemde zwarte kraai biedt de omgeving van het plangebied naar ons inzicht voldoende alternatieve broedgelegenheid voor soorten als kauw, bijvoorbeeld in bomen in het natuurgebied Voolhok in noordelijke richting van het plangebied. Er is derhalve geen sprake van een jaarrond beschermd nest. Een eventueel nest geniet slechts bescherming wanneer er sprake is van een actief broedgeval. De broedperiode van kauw loopt van half februari tot eind juni.

Figuur 2.3. Een mogelijke broedlocatie voor kauwtjes in het zuidwesten van het plangebied.

In het noordoosten van het plangebied werd een vleermuiskast aangetroffen die verkeerd om in de boom is bevestigd (figuur 2.4). Hoewel deze als gevolg hiervan niet geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen, lijkt aan de onderzijde een gat te zijn gemaakt door een soort als grote bonte specht. De aanwezigheid van een nest van grote bonte specht, welke geregeld in bebouwde gebieden tot broeden komt kan in dit geval niet op voorhand worden uitgesloten. Ook in dit geval biedt de omgeving van het plangebied naar ons inzicht voldoende alternatieve broedlocaties en is een eventueel nest alleen beschermd wanneer er sprake is van een actief broedgeval. De broedperiode van grote bonte specht loopt van begin februari tot eind juni.

Figuur 2.4. Een vleermuizenkast, ondersteboven opgehangen met aan de onderkant een spechtengat.

Gebouwbroeders

Naast op boomnesten is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van essentiële nesten van soorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen, zoals de huismus, gierzwaluw en kerkuil. Binnen het plangebied bevinden zich geen kunstmatige bouwwerken. Daarnaast bevinden omliggende gebouwen, waaronder diverse woningen, zich naar ons inzicht buiten de invloedssfeer van het planvoornemen. Negatieve effecten op jaar rond beschermde nesten van soorten als huismus, gierzwaluw en kerkuil in deze woningen als gevolg van het planvoornemen kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van essentiële (boom)nesten binnen de invloedssfeer van het planvoornemen kan op voorhand worden uitgesloten.
- Overige potentiële nestlocaties genieten slechts bescherming indien er sprake is van een actief broedgeval.

Overige (broed)vogelsoorten

Zoals eerder besproken kunnen nesten van andere vogelsoorten een hogere mate van bescherming genieten indien er sprake is van een essentiële broedlocatie en de omgeving geen alternatieven biedt.

Het plangebied biedt mogelijkheden voor diverse soorten broedvogels. Naast eerder genoemde soorten als zwarte kraai, kauw en grote bonte specht kunnen andere vogelsoorten als houtduif en Turkse tortel tot broeden komen in de bomen binnen het plangebied. Gezien de aanwezigheid van veel bomen in de directe omgeving van het plangebied genieten nesten van deze soorten binnen het plangebied in dit geval geen jaar ronde bescherming.

Nesten van de bovengenoemde en andere vogelsoorten binnen het plangebied genieten echter wel bescherming op het moment dat er sprake is van een broedgeval. Negatieve effecten op broedgevallen binnen het plangebied kunnen niet op voorhand worden uitgesloten indien de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het broedseizoen.

Dit is grofweg de periode tussen 15 maart en 15 juli, maar kan eerder beginnen of later eindigen afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden. Het broedseizoen van zwarte kraai begint bijvoorbeeld al vanaf begin februari (bron: SOVON).

- Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen andere vogelsoorten tot broeden komen waarvoor het plangebied niet essentieel is als broedgebied, maar waarvan de nesten wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grofweg 15 maart - 15 juli).

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte boomholtes. Hierbij werd een tweetal boomholtes aangetroffen die ogenschijnlijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Eén van deze holtes betreft een groter gat waar, zoals eerder besproken alarmerende kauwtjes nabij werden aangetroffen. Een tweede, kleiner gat werd aangetroffen in een boom ten oosten hiervan (figuur 2.5). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in deze boomholtes kan naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.5. Een overzicht van de aangetroffen boomholtes binnen het plangebied.

Binnen het plangebied staan geen kunstmatige bouwwerken. Gebouwen rond het plangebied, waaronder diverse woningen met gegolfde dakpannen bevinden zich naar ons inzicht buiten de invloedsfeer van het planvoornemen. Negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in deze gebouwen als gevolg van het planvoornemen kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Foerageergebieden en vliegroutes

Ook foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd, indien deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van een populatie vleermuizen in de omgeving. Als vliegroutes worden doorgaans lijnvormige landschapselementen gebruikt, zoals bomenlanen, houtwallen, watergangen en gebouwenrijen.

De bomen die de grens van het plangebied vormen zijn waarschijnlijk onderdeel van één of enkele vliegroutes van vleermuizen uit de omgeving hiervan. De omgeving van het plangebied wordt echter gekenmerkt door een netwerk van woningen, bomenrijen en parkjes, die voor vleermuizen geschikte alternatieve vliegroutes vormen. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes van vleermuizen als gevolg van het planvoornemen kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Het plangebied is mogelijk tevens onderdeel van een groter foerageergebied van vleermuizen. Ook in dit geval biedt de omgeving van het plangebied naar ons inzicht voldoende alternatief, bijvoorbeeld in de vorm van een buurt in oostelijke richting met diverse waterpartijen en groepen bomen, evenals een natuurgebied in noordelijke richting.

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in een tweetal boomholtes binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentiële vliegroutes van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentieel foerageergebied van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren. De aanwezigheid van alle overige beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen. Zo werden binnen het plangebied geen dassenburchten, nesten van eekhoorns of voor boommarters geschikte boomholten aangetroffen. Ook zijn in het plangebied geen waterpartijen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van leefgebied van soorten als waterspitsmuis en otter op voorhand kan worden uitgesloten. Dit geldt tevens voor de drie kleine marterachtigen wezel, bunzing en hermelijn. De dichtstbijzijnde waarnemingen van deze soorten ten opzichte van het plangebied zijn afkomstig uit de omgeving uit het Landgoed Erkenstein in westelijke richting, de omgeving van het Schildmeer en de Punt van Reide (bron: NDFF).

Binnen het plangebied kunnen andere, lichter beschermde zoogdieren voorkomen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van (leefgebied van) overige beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen andere licht beschermde soorten voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen. De aanwezigheid van alle in Nederland voorkomende beschermde reptielen binnen de invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan echter op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (bron: NDFF) en habitateigenschappen. Uit de omgeving van het plangebied zijn slechts waarnemingen van uitgezette reptielensoorten, zoals lettersierschildpad bekend.

- De aanwezigheid van reptielen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. De aanwezigheid van alle beschermde amfibieënsoorten kan op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en verspreidingsgegevens (bron: NDFF). Binnen het plangebied zijn geen wateren aanwezig. De aanwezigheid van landhabitat van beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van geschikt voortplantingswater op kortere afstand van het plangebied.

Binnen het plangebied kunnen andere, lichter beschermde amfibieën voorkomen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. Binnen het plangebied zijn geen wateren aanwezig. De aanwezigheid van beschermde zoetwatervissen binnen het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van beschermde vissoorten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

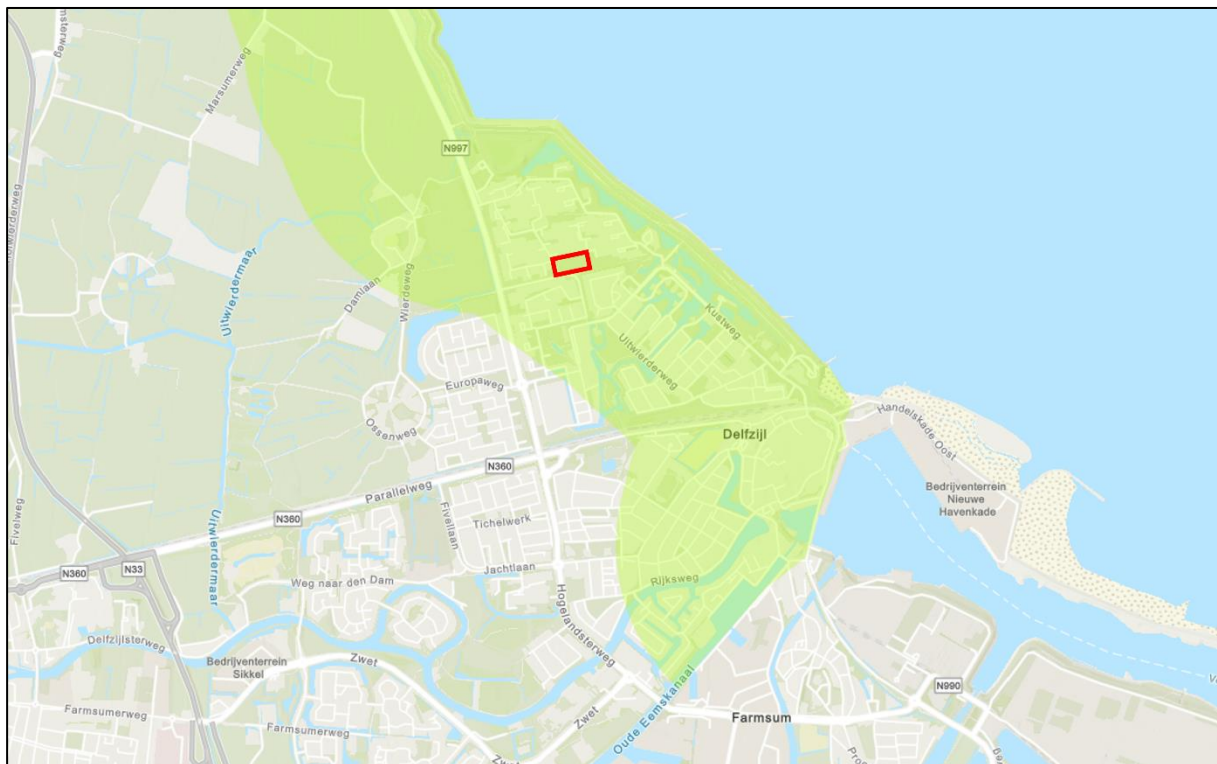
2.7 Ongewervelden

De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Van dergelijke habitateigenschappen is binnen het plangebied geen sprake. Zo is er geen geschikt habitat voor waardplanten van beschermde vlinders en worden er geen geschikte waterlichamen aangetast waarin beschermde libellen zich voort kunnen planten.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde ongewervelden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie is een enkele vorm van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking heeft op het plangebied. Het plangebied is niet aanwezig als weidevogelleefgebied of akkervogelleefgebied en is geen onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland of een Natura2000-gebied. Echter, het plangebied valt wel binnen de begrenzings van een ganzenfoerageergebied in de Waddenkustzone (figuur 2.6) (bron: Geoservices provincie Groningen). Echter, gelet op de locatie van het plangebied binnen de bebouwde kom van Delfzijl, omringd door woonwijken, biedt het plangebied voor foeragerende ganzen geen geschikt gebied. Hoewel er een klein deel van dit ganzenfoerageergebied verloren zal gaan als gevolg van het planvoornemen, gaat dit naar ons inzicht niet gepaard met negatieve effecten op de doelstellingen van dit gebied. Negatieve effecten op deze gebieden als gevolg van het planvoornemen (anders dan als het gevolg van stikstofuitstoot) kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.6. Het plangebied (rood omlijnd) bevindt zich binnen de begrenzings van een door de provincie Groningen aangewezen ganzenfoerageergebied (groen vlak) (bron: Geoservices provincie Groningen).

- Negatieve effecten op beschermde gebieden, waaronder een ganzenfoerageergebied waar het plangebied onderdeel van is (anders dan effecten als gevolg van stikstofuitstoot), kunnen naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Stikstofgevoeligheid

Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van het plangebied bevindt zich op ca. 400m afstand, in het Natura2000-gebied Waddenzee (bron: AERIUS-calculator).

Binnen het planvoornemen worden maximaal 25 huurwoningen gerealiseerd. Mogelijk is voor de voortgang van dit project een AERIUS-berekening benodigd. De provincie Groningen is bevoegd gezag in deze.

- Mogelijk is een AERIUS-berekening benodigd voor de voortgang van het project. De provincie Groningen is bevoegd gezag in dezen.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Hoewel binnen het planvoornemen mogelijk bomen worden aangetast, gebeurt dit binnen de bebouwde kom van Delfzijl. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht. De provincie Groningen is bevoegd gezag in deze.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene Broedvogels	Ja	X				Werken buiten broedseizoen of onder begeleiding van een ecoloog.
Zoogdieren	Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Mogelijk		X			Bomen met holtes ontzien. Anders → Nader onderzoek .
Overige soortgroepen	Overige soorten	Ja				X	Zorgplicht.
Gebiedsbescherming	Stikstofuitstoot	Mogelijk					Informeren bij de provincie Groningen

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen enkele vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Zo begint het broedseizoen van zwarte kraai al vanaf begin februari. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek werd een tweetal bomen met daarin voor vleermuizen geschikte boomholtes aangetroffen. We adviseren de betreffende bomen binnen het planvoornemen te ontzien. Indien dit niet mogelijk is, adviseren we om nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in boomholtes binnen het plangebied vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit kan het beste worden uitgevoerd aan de hand van een aantal gerichte veldbezoeken in verschillende periodes van het jaar. De hoeveelheid bezoeken kan worden vastgesteld aan de hand van het meest recente vleermuisprotocol (ten tijde van dit schrijven het Vleermuisprotocol 2021). Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld, dient voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing aan de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Groningen.

Zorgplicht

Er kunnen soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving, bijvoorbeeld door de bebouwing in één richting te slopen. De algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

Stikstofuitstoot

Mogelijk dient voor de voortgang van het project een AERIUS berekening te worden uitgevoerd. We adviseren hierover contact op te nemen met het bevoegd gezag, de provincie Groningen.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** werken buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart-15 juli).
- **Vleermuizen:** ontzien bomen met geschikte holtes. Anders → Nader onderzoek.
- **Zorgplicht:** naleven van de zorgplicht.
- **Stikstofuitstoot:** informeren bij provincie Groningen.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

AERIUS calculator

<https://calculator.aerius.nl/wnb/>

NDFF

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>

Geoservices provincie Groningen

<https://geoservices.provinciegroningen.nl/server/rest/services/LandelijkGebied/EcologieFloraFauna/MapServer>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Waarneming.nl

<https://waarneming.nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten provincie Groningen

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de provincie Groningen vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Groningen is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6952.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming provincie Groningen.

Zoogdieren		Amfibieën
Aardmuis	Molmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Ondergrondse woelmuis	Bruine kikker
Dwergmuis	Rosse woelmuis	Gewone pad
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Veldmuis	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	Vos	
Huisspitsmuis	Wezel	
Konijn	Woelrat	
Ree		

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de provincie Groningen, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen, niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De voor gemeenten belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing

Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Groningse gemeenten gedaan.

De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover informatie bij de gemeente worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

Natuur Netwerk Nederland/ Ecologische Hoofdstructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.